

Opinie i analizy nr 55

dr Sylwia Łazarewicz

Wydział Prawa i Administracji,
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

1. Wprowadzenie

Dynamiczny rozwój gospodarczy w sposób naturalny wiąże się z dokonywaniem wciąż nowych i z wykorzystaniem prawa umów. Upowszechnienie i popularność kary umownej powoduje zaś, że zdecydowana większość kontraktów takie klauzule zawiera. Na przestrzeni lat kara umowna stała się przedmiotem licznych orzeczeń zarówno Sądu Najwyższego, jak i sądów powszechnych, oraz równie licznych wypowiedzi nauki prawa. Judykatura i literatura w tym zakresie są tak bogate, że nawet skrótowe przytoczenie zgłoszonych poglądów i stanowisk wykracza poza ramy tego opracowania. Nitemniej jednak w związku ze sformułowanymi w ostatnim czasie licznymi i istotnymi

2. Istota i funkcje kary umownej

Kara umowna stanowi sankcję za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Nie zastępuje ona bowiem świadczenia, ale jest zastrzeżeniem umownym na wypadek jego niewykonania lub nienależyciego wykonania¹.

Zgodnie z treścią art. 483 § 1 k.c.² kara umowna to postanowienie, na mocy którego strony ustalają, że naprawczenie szkody wynikającej z niewykonania lub nienależyciego wykonania zobowiązania niepełnionego nastąpi poprzez zapłaty określonej sumy.

Klausa kary umownej może pełnić w kontrakcie rozmaite funkcje, a jej zastrzeżenie służyć osiągnięciu róż-